

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ФІНАНСОВИЙ ІНСТИТУТ
Державної навчально-наукової установи
«Академія фінансового управління»

Науково-дослідний фінансовий інститут утворений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про створення Науково-дослідного фінансового інституту при Міністерстві фінансів» від 07.06.1993 № 424 (із змінами) з метою організації проведення наукових досліджень та розробки науково обґрунтованих рекомендацій з питань фінансово-бюджетної і податкової політики.

Ініціатором утворення Науково-дослідного фінансового інституту при Міністерстві фінансів України (НДФІ) був *перший Міністр фінансів незалежної України, заслужений економіст України, к.е.н., професор П'ятченко Григорій Олександрович*. Цю посаду він обіймав із жовтня 1991 р. до липня 1994 р.

Саме в той час відбувалися процеси інтеграції України до системи міжнародних фінансових організацій. У червні 1992 р. Верховна Рада України ухвалила Закон «Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій».

Підписання Г. О. П'ятченком Угоди з Міжнародним валютним фондом (МВФ) відбулося 3 вересня 1992 р. у Вашингтоні (США). Україна стала 168-ю державою – членом Фонду, що відкрило їй шлях до Міжнародного банку реконструкції та розвитку, а незабаром вона отримала статус члена Європейського банку реконструкції та розвитку.

Протягом 1992–1994 рр. Григорій Олександрович П'ятченко був удостоєний честі представляти нашу державу керуючим від України в МВФ. Завдяки його виступам на щорічних зборах Фонду інтерес міжнародних фінансових організацій до нашої країни значно зріс. Визнаний фахівець у

галузі фінансів, непересічний громадянин і патріот України зробив вагомий внесок у вирішення питань співробітництва нашої держави з цими інституціями.

З вересня 1992 р. Вашингтон. Штаб-квартира МВФ.
Директор-розпорядник Фонду Мішель Камдессю вітає на фоні піднятого прапора
України Міністра фінансів України Григорія П'ятаченка
з нагоди вступу України до організації

Одним із основних завдань українського державотворення було розроблення засад національної фінансової політики та закладення підвалин власної фінансової системи. У 1993 р. Г. О. П'ятаченко порушив питання про необхідність організації при Міністерстві фінансів України Науково-

дослідного фінансового інституту (НДФІ). Постановою Кабінету Міністрів України від 07.06.1993 № 424 Науково-дослідний фінансовий інститут при Міністерстві фінансів було створено. Він став першою науковою установою країни у сфері фінансової політики держави, а також центром підготовки наукових кадрів для фінансової системи за спеціальністю «Фінанси, грошовий обіг і кредит».

Г. О. П'ятаченко розумів, що для ефективного розвитку національної економіки необхідно розширити наукові дослідження в галузі фінансів. Під його керівництвом Науково-дослідний фінансовий інститут став головною установою з координації науково-дослідних робіт у системі Міністерства фінансів. Григорій Олександрович наголошував, що без уведення національної валюти справжні економічні реформи відбутися не можуть.

Перебуваючи на посаді директора НДФІ, Григорій Олександрович П'ятаченко особисто сприяв проведенню в Києві Міжнародної конференції з вивчення світового досвіду здійснення грошових реформ, до участі в якій було запрошено представників відповідних фахових структур США, Канади, Німеччини та інших країн. Конференція відбулася на високому рівні. Було підготовлено відповідні рекомендації для розгляду Президентом України, Кабінетом Міністрів України, Верховною Радою України. На початку вересня 1996 р. грошову реформу в Україні реалізовано.

У науковому доробку провідного фінансиста й державного діяча, заслуженого економіста України, професора Г. О. П'ятаченка яскраво помітний концептуально-системний підхід до висвітлення проблем підвищення ролі та престижу Міністерства фінансів України. Широко відомі його наукові праці у царині фінансової історії України, історії української фінансової думки та ін. Окремо слід згадати фундаментальну працю Г. О. П'ятаченка у співавторстві з Л. В. Кухарець «Становлення та розвиток фінансів України. 1917–2003», де розкрито окремі історичні періоди трансформації української державності та фінансової системи з 1917 по

2003 рр., а також книги, де відображено життєвий шлях міністрів фінансів України й проаналізовано їхній внесок у становлення та розвиток фінансової системи Української держави (зокрема науково-енциклопедичне видання «Фінанси. Бюджет. Податки» – у трьох томах, видання 2010 та 2013 рр. спільно з Національною академією наук України за підтримки Міністерства фінансів України, за участю вчених провідних закладів вищої освіти та наукових установ економічного профілю нашої держави).

З квітня 2003 р. по березень 2022 р. професор Г. О. П'ятаченко плідно працював Почесним директором Науково-дослідного фінансового інституту Міністерства фінансів України (з 2007 р. – Науково-дослідного фінансового інституту Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління» Міністерства фінансів України).

Протягом багатьох років був членом редакційних колегій журналів «Фінанси України» та «Наукові праці НДФІ», спеціалізованих учених рад для захисту дисертацій, членом авторських колективів та редакційних колегій багатьох монографій, підготовлених науковцями НДФІ та Академії, постійним членом їх вчених рад.

Вагомим є внесок професора Г. О. П'ятаченка у підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації, підвищення кваліфікації державних службовців, у тому числі Міністерства фінансів України, інших центральних органів виконавчої влади, закладів вищої освіти й наукових установ країни. Вихованці Григорія Олександровича працювали та працюють на відповідальних посадах у Міністерстві фінансів, інших центральних органах виконавчої влади, у фінансових органах регіонального управління та місцевого самоврядування.

Григорія Олександровича П'ятаченка (22 березня 1932 р. – 27 березня 2022 р.) по праву можна вважати фундатором прикладної фінансової науки в Україні.

Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про реорганізацію вищих навчальних закладів і наукових установ, що перебувають у сфері управління Міністерства фінансів та Міністерства економіки» від 14.03.2007 № 98-р (із змінами) НДФІ був реорганізований шляхом приєднання до ДННУ «Академія фінансового управління» Міністерства фінансів України та утворення у складі Академії на його базі Науково-дослідного фінансового інституту із збереженням за працівниками Інституту умов оплати праці відповідно до пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 7 червня 1993 р. № 424.

Інститут функціонує як основний науковий структурний підрозділ ДННУ «Академія фінансового управління» з урахуванням завдань, визначених постановою Кабінету Міністрів України «Питання координації діяльності деяких наукових установ» від 23.09.2014 № 473 (із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 924 від 01.09.2021).

На виконання зазначеної постанови Кабінету Міністрів Інститут у складі Академії фінансового управління координує свою діяльність з Відділенням економіки Національної академії наук з метою *розвитку, інтеграції, науково-організаційної координації та підвищення ефективності фундаментальних і прикладних наукових досліджень з найважливіших питань міжнародних фінансів і світової економіки, створення інноваційних знань у сфері державних і міжнародних фінансів, розвитку системи управління державними фінансами в умовах євроінтеграційних процесів, розроблення пропозицій щодо внесення відповідних змін до законодавства.*

НДФІ у складі Академії проводить прикладні наукові дослідження у сфері державних фінансів у координації з установами Національної академії наук з урахуванням завдань, виконання яких покладено на Міністерство фінансів.

Науковці Інституту брали активну участь у науковому супроводженні та науковій експертизі положень Податкового та Бюджетного кодексів України та їх імплементації, Стратегії розвитку системи управління державними фінансами, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 № 774-р, виконанні Плану заходів щодо її реалізації (зокрема щодо нормативно-правового та методологічного забезпечення поліпшення доступу громадськості до інформації з питань бюджету, удосконалення організаційного та методичного забезпечення діяльності громадської ради при Мінфіні; удосконалення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі у зв'язку із змінами в міжнародних стандартах бухгалтерського обліку в державному секторі; проведення моніторингу імплементації національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі; співпраці з Міжнародною федерацією бухгалтерів щодо перекладу міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі та їх оприлюднення; внесення змін до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі; забезпечення бюджетно-податкової консолідації та фінансової стабілізації; удосконалення нормативно-правової бази оподаткування з урахуванням відповідних директив ЄС; удосконалення управління державним боргом).

Результати науково-дослідних робіт Інституту та інших структурних підрозділів Академії фінансового управління впроваджено при розробленні Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017–2020 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 № 142-р, та Плану заходів з її реалізації, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 415-р.

СТРАТЕГІЯ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ 2017-2020 РР.

РОЗРОБЛЕНА МІНФІНОМ ЗА УЧАСТІ:

- МЕРТ, Казначейство, Держаудитслужба, Академія фінансового управління, ДФС
- Рахункова Палата
- Асоціація міст України
- Програма Європейського Союзу SIGMA, Світовий банк, GIZ, Міністерство фінансів США, Міністерство фінансів Нідерландів, UNDP-Словаччина
- Інститут бюджету та соціально економічних досліджень
- Реанімаційний пакет реформ
- EY (Ernst&Young)

Науково-дослідні роботи, виконувані Інститутом у складі Академії фінансового управління, концентруються за *Пріоритетними напрямками*, котрі відповідають Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 роки та плану заходів з її реалізації, Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року:

Пріоритетні напрями наукових досліджень

1.	Управління інституційними змінами в системі державних фінансів. Зменшення уразливості системи державних фінансів від негативного впливу зовнішніх факторів. Прозорість державних фінансів і суспільна довіра.
2.	Фіскальний простір економічних реформ і забезпечення стійкості державних фінансів. Удосконалення регулювання квазіфіскальних

	операцій, боргу сектору загального державного управління. Бюджетна політика підтримки економічного зростання. Місцеві фінанси та регіональний розвиток. Реформування міжбюджетних відносин.
3.	Антикризове регулювання у сфері державних фінансів: розвиток фінансового сектору, стратегія управління державним боргом, оптимізація джерел фінансування дефіциту бюджету, управління ліквідністю державних фінансів, удосконалення методології фінансового обліку, контролю і моніторингу, фінансова безпека України.
4.	Бюджетно-податкова консолідація. Оптимізація державних видатків. Забезпечення модернізації державної соціальної політики та ефективності державних інвестицій. Фінансові механізми державно-приватного партнерства та сприяння дерегуляції.
5.	Моделювання, прогнозування та інформаційно-аналітичне забезпечення системи управління державними фінансами. Актуальні аспекти впровадження окремих складових Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 роки.
6.	Розвиток наукових досліджень відповідно до євроінтеграційного курсу країни: обґрунтування напрямів удосконалення управління державними фінансами у зв'язку з наданням Україні статусу країни-кандидата для вступу до Європейського Союзу. Імплементация норм управління державними фінансами в ЄС до національного законодавства.
7.	Розвиток наукових досліджень у сфері фінансової безпеки держави. Особливості управління державними фінансами в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення економіки України. Фіскальна та монетарна безпека національної економіки у контексті реалізації Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року.

Науковці Інституту у складі Академії фінансового управління стали переможцями першого конкурсу Національного фонду досліджень України для виконання грантового проєкту 2020.01/0546 «Фіскальна та монетарна безпека національної економіки в умовах глобальних викликів і загроз, пов'язаних з пандемією COVID-19».

Новизна проєкту визначається тим, що вперше запропоновано комплексне дослідження та наукове обґрунтування шляхів вирішення актуальної проблеми забезпечення фіскальної й монетарної безпеки

національної економіки в умовах глобальних викликів і загроз, у тому числі з урахуванням необхідності координованих змін у сфері фінансової та монетарної політики для подолання негативних наслідків пандемії COVID-19 та рецесії національної економіки.

Зокрема обґрунтовуються основні якісні характеристики та кількісні індикатори фінансової й монетарної безпеки національної економіки, врахування яких при розробленні курсу фінансової та монетарної політики сприятиме попередженню макроекономічних і макроекономічних ризиків, протидіятиме загрозам фінансовому суверенітету країни; розкривається роль соціальної довіри до інститутів фінансової та монетарної влади як чинника фінансової й монетарної безпеки, що сприяє підвищенню їх інституціональної спроможності в кризових умовах, пов'язаних з наслідками пандемії COVID-19 та рецесії національної економіки; пропонуються методичні підходи до оцінки індикаторів фінансової стійкості та фінансової вразливості (вразливості дохідної частини бюджету та ефективності фінансового менеджменту, показників циклічно скоригованого первинного балансу бюджету та фінансового імпульсу, індикаторів обсягу і структури державного боргу, потреб у позичковому фінансуванні Уряду), що ґрунтуються на міжнародних стандартах, новітніх наукових розробках та рекомендаціях Міжнародного валютного фонду, Світового банку; на цій основі передбачено проведення оцінки індикаторів фінансової стійкості та фінансової вразливості для України; обґрунтовуються методичні підходи до визначення адекватної облікової ставки Національного банку, механізм довгострокового рефінансування комерційних банків як антикризового інструменту; визначаються оціночні показники звітності підприємств, на основі яких можуть бути ухвалені рішення про надання державної фінансової допомоги підприємствам для підтримки їх економічної активності в умовах пандемії COVID-19; формулюються пропозиції щодо можливостей імплементації в Україні рекомендацій Міжнародного валютного фонду та

Світового банку для інститутів банківського нагляду, котрі здійснюють заходи реагування на пандемію COVID-19; визначаються шляхи та заходи імплементації фіскальних і монетарних правил в національну практику координації фіскальної та монетарної політики, напрями координованого фіскального та монетарного таргетування, пропозиції та рекомендації щодо забезпечення фіскальної й монетарної безпеки, подолання наслідків пандемії COVID-19 та рецесії національної економіки.

Тематичний план наукових досліджень на 2021-2022 роки погоджений рішенням Бюро Відділення економіки НАН України від 19.05.2021 (протокол № 4), департаментами Міністерства фінансів України та профільними заступниками Міністра фінансів України, розглянутий та затверджений Науковою радою Міністерства фінансів України (рішення від 14.01.2021, протокол № 1; рішення від 05.03.2021, протокол № 2; рішення від 28.12.2021, протокол № 3). Робочі плани скореговані з урахуванням завдань фінансового управління в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення національної економіки, а також набуття Україною статусу країни-кандидата в члени Європейського Союзу. Теми науково-дослідних робіт:

- Управління державними інвестиціями у банківському секторі України;
- Розробка науково-методичних підходів до оцінки і управління ризиком використання в Україні віртуальних активів в схемах легалізації злочинних доходів та розмиванні бази оподаткування;
- Регуляторно-організаційні засади нефінансового звітування в Україні;
- Облік і аналіз як функції управління державними підприємствами в умовах застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності;
- Наукове обґрунтування методичних підходів звітування в розрізі країн у податкових цілях;
- Інституційні засади запровадження обміну інформацією для податкових цілей в контексті виконання заходів, передбачених Планом

дій BEPS (Base erosion and Profit Shifting) та моніторинг міжнародного законодавства в цій сфері;

- Удосконалення податкових преференцій в контексті антикризової фіскальної політики України;
- Наукове обґрунтування уніфікованих методичних підходів до збору та аналізу даних про економічні та фіскальні наслідки BEPS в Україні;
- Наукове обґрунтування уніфікованих методичних підходів до складання документації з трансфертного ціноутворення компаній України;
- Моделювання стійкості публічних фінансів в контексті завдань пенсійної реформи;
- Міжнародні стандарти статистики державного боргу та їх впровадження в систему управління державними фінансами України;
- Розвиток механізмів фінансового забезпечення критичної інфраструктури: міжнародний досвід та антикризове регулювання;
- Інституційні засади імплементації плану щодо подолання податкових викликів, які виникають внаслідок диджиталізації економіки (Pillar I Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising From the Digitalization of the Economy);
- Нефінансова звітність суб'єктів господарювання України: методологічні аспекти застосування єдиного електронного формату подання;
- Податкова політика в Україні в контексті сучасних викликів і загроз (завершальний III етап наукового дослідження: «Оцінка політики наближення податкового законодавства України до директив Ради ЄС»).

На виконання Указу Президента України від 16.01.2017 № 8/2017 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016

року «Про удосконалення заходів забезпечення захисту об'єктів критичної інфраструктури»» та відповідно до положень постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 473, постанови Бюро Відділення економіки НАН України Інститут у складі Академії відпрацьовував питання створення інноваційних механізмів фінансування критичної інфраструктури в рамках розроблення проекту Концепції створення державної системи захисту критичної інфраструктури України. Результати наукових досліджень використано при підготовці Закону України «Про критичну інфраструктуру».

Результати науково-дослідних робіт, виконаних Академією, впроваджено в діяльність Міністерства освіти і науки України та Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти при розробленні змін до Закону України «Про вищу освіту», рішення виїзного засідання Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (м. Харків, 13.02.2019, презентація колективної монографії Академії «Механізми фінансування та фіскального стимулювання залучення інвестицій у науку і освіту»), проведенні серії аналітичних розрахунків для обґрунтування постанови Кабінету Міністрів України «Про розподіл видатків державного бюджету між закладами вищої освіти на основі показників їх освітньої, наукової та міжнародної діяльності» від 24.12.2019 № 1146 (відповідно до п. 46 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України, затвердженого Законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» від 07.12.2017 № 2233-VIII).

Науковці Інституту та інших структурних підрозділів Академії у складі робочої групи Міністерства освіти і науки України розробили проект постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового положення з планування, обліку і калькулювання собівартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт» від 20.07.1996 № 830 (із змінами).

Пропозиції Інституту та інших структурних підрозділів Академії, підготовлені за результатами наукових досліджень з питань бухгалтерського обліку та фінансової звітності, впроваджено в Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (редакція від 01.01.2018); Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 136 «Біологічні активи», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 15.11.2017 № 943; План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2013 № 1203 (редакція від 28.07.2017 зі змінами, внесеними наказом від 13.06.2017 № 571); Порядок заповнення форм фінансової звітності в державному секторі та Зміни до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», затверджених наказом Міністерства фінансів України від 28.02.2017 № 307 (редакція від 29.11.2017 № 976).

Результати науково-дослідних робіт, виконаних Академією, впроваджено в діяльність Ради Національного банку України та її Вищої експертної ради при розробленні «Основних засад грошово-кредитної політики на середньострокову перспективу».

Відповідно до Меморандуму про співпрацю між Академією, Національним інститутом стратегічних досліджень та Запорізькою обласною державною адміністрацією, укладено протокол погодження подальших напрямів співпраці щодо наукових досліджень з питань регіональних ризиків та загроз економічній безпеці Запорізької області.

На міжнародному рівні результати наукових досліджень та відповідні рекомендації Академії враховано Міжурядовою робочою групою експертів з питань міжнародних стандартів обліку та звітності Конференції ООН з питань торгівлі та розвитку (ISAR-UNCTAD), до якої президент Академії делегована як експерт від України. Зазначені пропозиції включено до

видання UNCTAD «Monitoring of Compliance and Enforcement for High-quality Corporate Reporting: Guidance on Good Practices» / Т. Iefymenko, L. Lovinska // New York and Geneva: United Nations, ISAR UNCTAD. URL. http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/diaeed2016d2_en.pdf.

Робота, проведена експертами Академії, була високо оцінена Секретаріатом UNCTAD та відзначена нагородою ISAR Honours. Отримано лист голови підприємницького напрямку Конференції ООН з торгівлі та розвитку, у якому висловлено подяку Академії за продуктивну співпрацю в галузі гармонізації фінансової звітності та підвищення порівнянності звітності компаній про їх внесок у досягнення Цілей сталого розвитку ООН. Зазначено, що впровадження Концепції розвитку нефінансової звітності в Україні буде практично корисним для роботи UNCTAD, сприятиме узгодженості фінансової звітності та звітності зі сталого розвитку в державах-членах цієї міжнародної організації.

Академія спільно з керівництвом Асоціації українських банків, комітету з питань фінансів Громадської ради при Міністерстві фінансів України визначили напрями організації співробітництва з Асоціацією спеціалістів з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (ACAMS, США). Принципових домовленостей з цих питань було досягнуто між керівництвом Академії та ACAMS у штаб-квартирі ACAMS у м. Майямі (США). Президентом Академії та головою представництва ACAMS у країнах Європи Анжеолою Салтер було підписано Меморандум про спільну діяльність.

На запрошення *University of Public Service, Hungary* президент Академії Єфименко Т. І. взяла участь у Семінарі з права та політики (*Workshop on Law and Politics*), який відбувся у м. Будапешті 30 червня – 1 липня 2022 року, й виступила з доповіддю на тему «*Anti-crisis Fiscal Adjustment in Ukraine*» щодо проблем і напрямів реформування фіскальної політики в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення в Україні. Зокрема, розкрито вплив

неконтрольованих дисбалансів у фіскальному просторі на фінансову безпеку країни в контексті нової економічної реальності та ризиків поширення кризових явищ в умовах невизначеності та геополітичної конфліктогенності, а також наголошено, що отримання Україною статусу кандидата в члени ЄС потребує *подальшої гармонізації податкового законодавства України із законодавством ЄС*.

7 жовтня 2022 року відбулась IV Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації». Організаторами конференції виступили Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Київський національний університет технологій та дизайну, **ДННУ «Академія фінансового управління» (м. Київ)**, Саутгемптонський університет (Велика Британія), Мінгячевірський державний університет (Республіка Азербайджан), Державний університет ім. Акакія Церетелі (м. Кутаїсі, Республіка Грузія), Університет бізнесу (Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Республіка Польща), Вища школа агробізнесу (WSA) в м. Ломжа (Республіка Польща), Естонський університет прикладних наук з підприємництва Майнор (Таллінн, Естонська Республіка), Інститут технологій та бізнесу в Чеське Будейовіце (Чеська Республіка).

Академія постійно співпрацює з Harvard Kennedy School, є колективним організаційним членом Міжнародного консорціуму з управління державними фінансами (ICGFM, США). Президент Академії регулярно бере участь у роботі міжнародних конференцій ICGFM, зокрема, в роботі конференції «PFM Impact on Sectoral Service Delivery» (за участю представників Міжнародного валютного фонду), а також у засіданні Ради директорів ICGFM. Наразі обговорюється питання щодо ширшого залучення вчених Академії до висвітлення питань реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами в Україні на шпальтах міжнародного наукового журналу «*International Journal on Governmental*

Financial Management», видавцем якого є ICGFM, про співробітництво з науковим журналом «Фінанси України», видавцем якого є Академія фінансового управління.

Як представник Академії фінансового управління – організаційного члена ICGFM («International Consortium on Governmental Financial Management»), президент Академії Єфименко Т. І. взяла участь у міжнародній конференції ICGFM, яка проходила з 19 по 23 вересня 2022 року в м. Вашингтон, США.

Згідно програми заходу президент Академії Єфименко Т. І. виступила на спеціальній сесії зазначеної конференції, присвяченій аналізу наслідків військового конфлікту Росії з Україною: «*Analysis of Ukraine-Russia Conflict: Consequences and Lessons*» на тему «*Countering the challenges and threats of public finance destabilization. Anti-crisis regulation under the conditions of martial law and post-war recovery in Ukraine*» («Протидія викликам і загрозам

дестабілізації державних фінансів. Антикризове регулювання в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення в Україні»).

У контексті реалізації Академією функцій організаційного члена ICGFM надано пропозиції стосовно посилення зовнішньої консультативної та ресурсної допомоги Україні, які були підтримані керівництвом Консорціуму. Також підписано двосторонній документ між Академією фінансового управління та ICGFM *«Поточний звіт про хід реалізації Меморандуму про взаєморозуміння та технічне співробітництво між Державною навчально-науковою установою «Академія фінансового управління» та Міжнародним консорціумом з управління державними фінансами»*. Отримано черговий лист підтримки діяльності Академії фінансового управління на ім'я Міністра фінансів України Сергія Марченка від Президента ICGFM Дейва Перла.

За результатами виконання Меморандуму про співпрацю між Академією та ICGFM керівництвом Консорціуму надіслано листи Міністерству фінансів, Міністерству освіти і науки, Національній академії наук щодо позитивних результатів співпраці та доцільності продовження наукових досліджень з питань удосконалення управління державними фінансами в Україні на базі Академії.

Представники НДФІ Академії (президент Академії Єфименко Т. І., завідувач відділення НДФІ Ловінська Л. Г.) є експертами Міжурядової робочої групи експертів з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності (ISAR) Конференції ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD). Разом з представниками Міністерства фінансів вони запрошені до участі у 39-й сесії Міжурядової робочої групи, яка відбудеться з 1 по 3 листопада 2022 р. (м. Женева, Швейцарія) та у роботі семінару на тему «Регіональне партнерство для сприяння сталому розвитку та звітності щодо Цілей сталого розвитку». Після 38-ї сесії ISAR відбулися значні зміни в основних сферах роботи ISAR, фінансовій звітності та звітності підприємств щодо сталого

розвитку. Делегати 39-ї сесії ISAR розглянуть основні зміни та їхні наслідки для держав-членів, зокрема з точки зору практичного впровадження стандартів бухгалтерського обліку та звітності про сталий розвиток, що оприлюднюються на глобальному рівні.

Академія спільно з Міністерством освіти і науки України, Міністерством фінансів України, Національним банком України, Київським національним економічним університетом імені Вадима Гетьмана є співорганізатором VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Облік, аналіз, аудит, оподаткування та фінансовий моніторинг в умовах глобалізаційних змін», яка відбудеться 8 грудня 2022 року. Мета конференції – оцінка впливу глобальних економіко-політичних зрушень на облік, аналіз, аудит, оподаткування та фінансовий моніторинг в Україні для обґрунтування напрямів їх подальшого розвитку.

За результатами дослідження міжнародних стандартів статистики державного боргу та їх впровадження в систему управління державними фінансами України науковці Інституту розробили проєкт Закону України «Про внесення змін та доповнень до частини першої статті 2 Бюджетного кодексу України (щодо державного боргу)». Листом від 18.02.2022 № 04-13/12-2022/47480 Комітет Верховної Ради України з питань бюджету за підписом його Голови повідомив Академію, що надіслані матеріали *вбачаються актуальними для подальшого вдосконалення законодавства з питань бюджетної і боргової політики.*

Запропоновано й інші зміни і доповнення до чинних нормативно-правових актів, зокрема до: **статті 16 Бюджетного кодексу України** – щодо порядку розроблення Стратегії управління державним боргом на середньостроковий період; **статті 18 Бюджетного кодексу України** – щодо ведення Реєстру державного боргу і гарантованого державою боргу, Реєстру державних гарантій, Реєстру місцевих запозичень та гарантій; **«Порядку здійснення контролю за ризиками, пов’язаними з управлінням**

державним (місцевим) боргом», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2012 № 815 – у частині оцінки ризиків, пов'язаних з управлінням боргом; «Порядку відображення операцій, пов'язаних з державним та гарантованим державою боргом, при плануванні та виконанні державного бюджету», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2004 № 42 (у редакції наказу від 30.11.2010 № 1483) – в частині термінологічного апарату та охоплення операцій з управління державним боргом; наказу Міністерства фінансів України «Про бюджетну класифікацію» від 14.01.2011 № 11 – в частині зміни класифікації боргу за типом кредитора і типом боргового зобов'язання.

Науковці Інституту та інших структурних підрозділів Академії працюють над розробленням пропозицій та рекомендацій відповідно до завдань, визначених в рамках *робочої групи з вивчення стану виконання Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року (президент Академії Єфименко Т. І. є членом робочої групи)*, створеної згідно з розпорядженням Секретаря Ради національної безпеки і оборони України від 28.06.2022 № 22. Зокрема, науковцями Інституту обгрунтовано пропозиції *щодо необхідності розроблення оновленої методики оцінювання економічної та фінансової безпеки держави в умовах воєнного стану.*

Заплановано заходи щодо впровадження отриманих результатів досліджень в діяльність Міністерства фінансів України, комітетів Верховної Ради України, інших центральних органів виконавчої влади.

До Міністерства фінансів України подано проект Тематичного плану науково-дослідних робіт на 2023 рік, попередньо погоджений з Відділенням економіки НАН України, департаментами Міністерства фінансів. Результати науково-дослідних робіт публікуються в журналі «Фінанси України» (голова редакційної ради – Міністр фінансів України С. М. Марченко), журналі «Наукові праці НДФІ», інших вітчизняних та закордонних періодичних виданнях, оприлюднюються на міжнародних та національних конференціях.